

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

**REFORM EYLEM GRUBU İKİNCİ TOPLANTISI
BASIN BİLDİRİSİ
ANKARA, 20 ŞUBAT 2015**

Reform Eylem Grubu'nun (REG) ikinci toplantısı, Dışışleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Sayın Volkan Bozkır, Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ, İçişleri Bakanı Sayın Efkân Ala ve gündem çerçevesinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Doç. Dr. Sayın Ayşenur İslam'ın katılımları ile 20 Şubat 2015 tarihinde Dışışleri Bakanlığının ev sahipliğinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, TBMM Karma Parlamento Komisyonu Başkanı Sayın Afif Demirkıran, TBMM Dışışleri Komisyonu Başkanı Sayın Ahmet Berat Çonkar ve Başbakanlık Müsteşarı Sayın Kemal Madenoğlu da katılmışlardır.

Yeni bir yılın ilk iki ayını geride bırakmakta olduğumuz mevcut dönemde siyasi reform sürecinde kararlılık Hükümetimizin çalışmalarında temel eksen olma özelliğini korumakta, bu bağlamda somut adımların atılması yönündeki çalışmalar hız kesmeden sürdürülmektedir. Yeniden yapılandırılarak siyasi reform sürecimizde yeni bir dönemi başlatan Reform Eylem Grubu da önümüzdeki seçim döneminde çalışmalarına kararlılıkla devam edecektir.

REG'in 8 Kasım 2014 tarihinde gerçekleştirilen ilk toplantısından bu yana geçen 3,5 aylık sürede, AB'ye katılım ve müzakere sürecimiz çerçevesinde Siyasi Kriterler, 23. Yargı ve Temel Haklar ile 24. Adalet, Özgürlük ve Güvenlik fasıllarına yönelik çalışmalarımızı istikrarlı bir şekilde sürdürdük.

Sayın Başbakanımız Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'nun AB'deki muhataplarımıza yönelik son dönemde gerçekleştirdiği temaslar vesilesiyle, siyasi reform sürecimizdeki kararlılığımızın ve AB katılım sürecine bağlılığımızın bir kez daha altını çizdik. Bölgesel ve küresel sınamalar karşısında temel hak ve özgürlüklerin korunmasının yaşamsallığı öne çıkmıştır. Her şeyden önce vatandaşlarının yaşama hakkının korunmasını gerektiren Avrupa sathında yaşanmakta olan endişe verici hadiseler, başta REG olmak üzere siyasi reform odaklı mekanizmaların etkin çalışmasını bir zaruret haline getirmiştir. Böyle bir konjonktürde, değerler zemininde toplumsal dayanışmayı ve Avrupa'nın geleceğine ilişkin ortak vizyonu birlikte pekiştiren reform süreçleri önem kazanmıştır.

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

Fransa'da 2015 yılının ilk günlerinde meydana gelen menfur saldırı bize tüm dünyada terörle mücadelenin önemini bir kez daha hatırlattı. Avrupa ailesinin ayrılmaz bir parçası olan ve terörizmin sebep olduğu acıları ve yıkıcı etkileri iyi bilen bir ülke olarak Türkiye, Fransa halkının acısını yürekten paylaşmaktadır.

Tüm sınırları aşan ve küresel bir tehdit haline gelen terörizme karşı verilecek en iyi cevabın uluslararası alanda gerçekleştirilecek karşılıklı güvene dayanan bir işbirliği olduğuna inanıyoruz. Dolayısıyla, yeni sınamalar karşısında Avrupa Birliği ve Türkiye arasında terörle mücadele alanında mevcut işbirliğinin derinleştirilmesinin terörizm tehdidinin bertaraf edilmesi noktasında önemli bir işlev göreceğini düşünüyoruz.

Terörizm tehdidine paralel olarak endişe yaratan bir diğer gelişme de Avrupa'da giderek artan radikalleşmedir. Irkçılık, yabancı düşmanlığı, farklılıklara karşı hoşgörüsüzlük ve AB karşıtı siyasi hareketlerin de yükseldiği böyle bir dönemde AB'nin üzerinde kurulduğu değerlerin tehdit altında olması kaygı vericidir.

Türkiye, Avrupa Konseyi kurucu üyesi ve Avrupa Birliği ile üyelik müzakereleri yürüten aday bir ülke olarak Avrupa'nın üzerinde yükseldiği evrensel değerlerin her zaman savunucusu olmaya devam edecektir. Türkiye'nin tarihten gelen hoşgörü kültürüne dayalı değerler manzumesi, esasen kuruluş felsefesinde insanlığın ortak değerleri ve ideallerinin temel alındığı AB'nin değerleriyle örtüşmektedir.

Farklı inanç, farklı kültür ve farklı hayat tarzlarına mensup insanların korku, nefret ve ayrımcılıkla karşılaşmadan kendi düşüncelerini özgürce ifade etmeleri ve inançlarının gereğini serbestçe icra edebilmeleri çoğulcu demokrasinin bir gereğidir. AK Parti hükümetleri olarak on iki yılı aşan bir süredir demokrasi, insan hakları, hukuk devleti, inanç ve ifade özgürlüğü alanında yaptığımız reformlar bu anlayışın açık bir göstergesidir.

Nefret ve ayrımcılık suçlarının yaygınlaştığı günümüz dünyasında, değerleri birbirleriyle yarıştırarak kısıtlamanın değil, farklılıklara saygı göstererek özgürlükleri azami kılmanın doğru olduğunu düşünüyoruz. Bu çerçevede, hangi düşünce ve inanca sahip olursa olsun, kutsal değerlere hakaret, ifade özgürlüğü kapsamında düşünülemez. Farklı inanca sahip toplumsal kesimlerin huzur içinde bir arada yaşamasının tarih boyunca

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

çok güzel örneklerini sergilemiş olan kadim Anadolu kültürünün, bir arada yaşama tecrübesi bakımından dünyaya sunabileceği önemli katkılar söz konusudur. AB'ye katılım sürecimiz de bu değerler üzerine yükselen Avrupa Projesinin evrenselleşebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Güvenliğin özgürlükleri korumak için var olduğu yaklaşımı çerçevesinde hayata geçirdiğimiz siyasi reformlar ile demokrasi standartlarımızı daha da yükseltmeyi hedefliyoruz.

Siyasi reform tasarılarının hazırlanması, TBMM'den geçirilmesi ve uygulamaya yansıtılması aşamalarında aktif bir rol oynama hedefi ile yola çıkan REG, reform sürecimize yönelik yarattığı ivmenin sonuçlarına da ulaşmaya başlamıştır. Son olarak, Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokol, 10 Şubat 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanmıştır. Türkiye tarafından imzalanan ancak henüz onaylanmayan uluslararası sözleşmelerin onay süreci bağlamında hızlandırılması çalışmalarına devam edilecektir.

Yeniden yapılandırılan REG'in, sadece AB'ye katılım sürecimizle bağlantılı olarak değil aynı zamanda ülkemizde hayata geçirilmesi planlanan ya da hayata geçirilen bütün siyasi reformları, temel hak ve özgürlükleri ilgilendiren tüm alanları kapsayacak bir şekilde kullanılabileceği konusunda mutabık kaldık.

Bu çerçevede, bugünkü toplantımızda, Birleşmiş Milletler (BM) üyesi ülkelerin insan hakları alanındaki durumunu İnsan Hakları Konseyi bünyesinde dört buçuk yılda bir gözden geçirildiği BM Evrensel Periyodik İnceleme Mekanizması (EPİM) süreci kapsamındaki son çalışmalar da ele alınmıştır. Ülkemizin 27-29 Ocak 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen ikinci tur EPİM incelemesi sırasında ülkemize yöneltilen ve kabul ettiğimiz tavsiyeler özü itibarıyla REG bünyesinde yürüttüğümüz çalışmalarla doğrudan bağlantılıdır. Bu çerçevede, kabul ettiğimiz EPİM tavsiyelerinin uygulanmasının bundan böyle REG bünyesinde takip edilmesi kararlaştırılmıştır.

2009 yılından itibaren yargı reformu paketleri başta olmak üzere yargı alanında kaydedilen gelişmelerin temelini oluşturan yargı reformu stratejisi güncelleme çalışmaları tamamlanmış olup, en kısa sürede Bakanlar Kurulu'na sunulacaktır.

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) tarafından verilen ihlal kararlarına konu olan alanlarda sorunların ortadan kaldırılmasına yönelik alınması gereken tedbir, faaliyet ve düzenlemeleri içeren ve birinci yılı Mart ayında dolacak olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı'nın uygulanma süreci titizlikle takip edilmekte olup, Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanacak Yıllık Rapor Başbakanlığa sunulacaktır. Bu kapsamda, ayrıca, Avrupa Konseyi, AİHM ve Adalet Bakanlığımız temsilcilerinin katılımıyla, Eylem Planı'nda belirtilen konular çerçevesinde gayriresmi bir çalışma grubu kurulması yönünde çalışmalar devam etmektedir.

Toplantıda, başta yargı reformu paketleri olmak üzere ülkemizde son yıllarda hayata geçirilen reformların AİHM istatistiklerine yansımaları ve gelecek dönemde yapılabilecek çalışmalar ile ilgili olarak Adalet Bakanlığı tarafından bir sunum yapılmıştır. 2012 yılında AİHM önünde ülkemiz hakkındaki derdest olan başvuru sayısı 16.876 iken bu sayı 31 Ocak 2015 itibariyle yaklaşık % 45 oranında azalarak 9.550 olmuştur. AİHM önündeki derdest dosyalarımızın hızla sonuçlandırılması amacıyla 5 hakimimiz AİHM'de belli bir süreyle görevlendirilmiştir.

20 Şubat 2013 tarihinden beri başvuruları kabul eden İnsan Hakları Tazminat Komisyonu'nun çalışmaları da AİHM nezdinde Türkiye aleyhine yapılan başvuru sayısının azalmasında önemli rol oynamıştır. AİHM, uzun yargılamalar ile ilgili olarak Komisyona başvuru yapılmasının etkili bir iç hukuk yolu olduğunu teyit etmiştir. İnsan Hakları Tazminat Komisyonu'na bu güne kadar yapılan müracaat sayısı 6938'e ulaşmıştır. Bu başvuruların yaklaşık 5955'i hakkında karar verilmiştir. Başvurulardan 2508'i hakkında kabul kararı, 1686'sı hakkında ise red kararı verilmiştir. Hakkında karar verilen 5955 dosyadan 1520'sine itiraz edilmiştir. Bu itirazlardan 1133'ü hakkında itirazın reddine, 42'si hakkında itirazın kabulüne karar verilmiştir.

Toplantıda, ülkemizde insan hakları kurumsallaşmasının temel yapı taşlarından biri olan ve OPCAT (İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü) çerçevesinde öngörülen ulusal önleme mekanizması görevini de üstlenen Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ele alınmıştır.

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

24 Kasım 2014 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan ve 23 Ocak 2015 tarihinde TBMM Genel Kurulu'na sevk edilen "İç Güvenlik Reform Paketi", vatandaşların hayatını kolaylaştıran, can ve mal güvenliğini güvence altına alan, birçok bürokratik işlemi ortadan kaldıran düzenlemeler içermektedir. Söz konusu düzenlemeler, AB müktesebatı ve uluslararası standartlar esas alınarak hazırlanmıştır.

Türkiye, güvenliğin özgürlükleri korumak için var olduğu yaklaşımı çerçevesinde önemli siyasi reformlar gerçekleştirmeye devam edecektir. Halihazırda TBMM Genel Kurulu'nda bulunan ve kolluk görevlilerine yönelik kötü muamele iddialarını bağımsız olarak inceleyip soruşturmak amacıyla hazırlanan Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın kısa sürede yasalaşması da önem arz etmektedir. Böylelikle, kolluk hakkındaki şikâyetlerin incelenmesi, izlenmesi ve sonuçlandırılmasını sağlayan mevcut mekanizmaların daha etkili ve hızlı işlemesi sağlanacaktır.

REG olarak, siyasi reformların hayata geçirilmesi kadar uygulama sürecinin takibini de önemsiyoruz. Mevcut ve yeni düzenlemelerin titizlikle uygulanması ve uygulamadaki eksikliklerin izlenerek belirlenmesiyle reform sürecimize yön vermeye devam ediyoruz.

AB ile yürütülen müzakere sürecimizde 5 faslı ilgilendiren ve başta Avrupa Polis Teşkilatı (EUROPOL) ve Avrupa Adli İşbirliğini Geliştirme Ajansı (EUROJUST) olmak üzere birçok AB kurumu ile de etkin işbirliği sağlanabilmesi açısından ihtiyaç duyulan Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı da toplantıda ele alınan konulardan biridir. 26 Aralık 2014 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan ve ilgili komisyonlarda görüşülmeye devam edilen Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın da en kısa zamanda yasalaşması önem arz etmektedir.

Ayrıca, AB'ye Katılım için Ulusal Eylem Planı'mızda yer alan Suç Mağdurlarının Korunması, Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik konularındaki kanun tasarısı taslakları da toplantıda ele alınmıştır.

REG Toplantılarının önemli bir gündem maddesi olan farklı inanç gruplarına mensup vatandaşlarımızla diyalog süreci kararlı bir şekilde devam etmektedir. Nitekim bu çerçevede yürütülen çalışmalar kapsamında, önemli ölçüde mülk iadeleri gerçekleştirilmiş, kiliseler restore edilmiş, yıllarca ibadete açık olmayan kiliselerde dini törenler

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

gerçekleştirilmiş ve farklı inanç grubuna mensup vatandaşlarımızın okul açabilmelerinin önündeki engeller kaldırılmıştır. Başta Başbakanımız Prof. Dr. Sayın Ahmet Davutoğlu olmak üzere Hükümetimizin ilgili tüm temsilcileri ve ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları farklı inanç gruplarına mensup vatandaşlarımızla düzenli olarak bir araya gelmektedir.

24. Adalet, Özgürlük ve Güvenlik Faslına ilişkin olarak, 11 Şubat 2015 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen 24. Fasil odaklı 8 No'lu Alt Komite toplantısı kapsamında ele alınan başlıklardaki gelişmeler de değerlendirilmiştir.

Ayrıca, Vize Serbestisi Diyaloğu ekseninde yürütülen çalışmalar ele alınmış ve Vize Serbestisi Yol Haritasında yer alan yükümlülükler bakımından önümüzdeki raporlama döneminde gerçekleştirilecek faaliyetler ve atılacak adımlar belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, Türkiye ile AB arasında imzalanan Geri Kabul Anlaşmasının uygulanması kapsamında yapılması gereken hazırlıklar da değerlendirilmiştir. Son dönemde, vize politikası alanında, Vize Serbestisi Diyaloğu ile de yakından ilgili olan iki önemli adım atılmıştır. Bunlardan ilki 1 Ocak 2015 tarihinde 47 ülkeye kaşe vizenin kaldırılarak bu ülke vatandaşlarının "e-Vize" sistemine yönlendirilmesidir. İkincisi ise yüksek güvenlik özelliklerine sahip vize etiketlerinin hazırlanarak kullanıma sokulmasıdır. Bu iki adım, Vize Serbestisi Diyaloğu kapsamında yer alan yükümlülüklerimizin karşılanması ve düzensiz göçle daha iyi mücadele edilebilmesi için büyük önem teşkil etmektedir. Vize Serbestisi Yol Haritasında yer alan yükümlülüklerin tam olarak ve mümkün olan en kısa sürede karşılanması için çalışmalara kararlılıkla devam edilmektedir.

15 Ocak 2015 tarihinde kamuoyu ile paylaşılan Avrupa Parlamentosu Türkiye Raporu ilk taslağındaki dengeli anlayışı memnuniyetle karşıladık. Bu anlayışın ve raporun ilk taslağında yer alan 23. Yargı ve Temel Haklar ve 24. Adalet, Özgürlük ve Güvenlik fasıllarının müzakerelere açılması çağrısının raporun nihai halinde de korunmasına önem veriyoruz. Söz konusu fasılların müzakerelere açılması ile ilgili olarak, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Parlamentosu tarafından yüksek sesle dile getirilen çağrıların en kısa sürede hayata geçirilmesini bekliyoruz.

Ülkemizde son dönemde meydana gelen üzücü olaylar ekseninde kadına yönelik şiddetle etkin mücadele edilmesi konusunu değerlendirdik. REG Bakanları olarak Özgecan Aslan kardeşimizin katledildiği hepimizi derinden yaralayan menfur cinayeti şiddetle

**T.C.
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**

kınıyoruz. Özgecan Aslan'a Allah'tan rahmet, kederli ailesine sabır diliyoruz. Bu vesileyle, bu menfur olayın ülkemizde kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda toplumun tüm kesimlerini birleştirme açısından bir dönüm noktası olmasını temenni ediyoruz.

Bu çerçevede, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Doç. Dr. Sayın Ayşenur İslam'ın toplantıya katılımıyla kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda atılması gereken ilave adımları da ele aldık. Türkiye, İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi”ni ilk olarak imzalayan ve onaylayan ülkedir. Sözleşmede yer alan hükümler göz önünde bulundurularak 6284 sayılı “Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun”, 20 Mart 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kadına yönelik şiddetin önlenmesi için alınması gereken önlemlerin yanı sıra bu konuya yönelik toplumsal farkındalığın artırılması ve böylece mevcut önleme mekanizmalarının tüm vatandaşlarımız tarafından daha etkin bir şekilde kullanılması önem arz etmektedir. Ayrıca, kadına yönelik şiddet ile sıfır tolerans ilkesi çerçevesinde topyekûn mücadele edilmesini hedefleyen, ilgili Bakanlıklara bağlayıcı sorumluluklar getiren, etkin bir izleme ve değerlendirme mekanizması öngören ve 2016-2019 yılları arasında uygulanacak olan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Eylem Planı” hazırlıkları devam etmektedir. Söz konusu Eylem Planı çerçevesinde, vatandaşlarımızın mevcut koruma ve önleme mekanizmalarından daha etkin bir şekilde yararlanabileceği vurgulanmıştır.